

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20756539>

NUROTA TUMANIDA TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI

A.N.Meyliyev, SamISI turizm kafedrası assistenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada Nurota tumanida turizm infratuzilmasini rivojlantirish strategiyalari keng yoritilgan. Transport tizimini modernizatsiya qilish, mehmonxona va dam olish maskanlarini kengaytirish, xizmat ko'rsatish tarmoqlarini rivojlantirish hamda raqamli infratuzilmani joriy etish turizmning barqaror o'sishini ta'minlovchi asosiy yo'nalishlar sifatida ko'rib chiqilgan. Statistika ko'rsatkichlar asosida investitsiyalar hajmi va turizm xizmatlarining kengayishi tahlil qilingan. Shuningdek, xalqaro tajriba misollari orqali turizm infratuzilmasini rivojlantirishning samarali yondashuvlari taqqoslangan.

Abstract: This article provides a comprehensive analysis of strategies for developing tourism infrastructure in the Nurota district. Modernization of the transport system, expansion of hotels and recreational facilities, development of service networks, and implementation of digital infrastructure are examined as key directions for ensuring sustainable tourism growth. Statistical indicators on investment volume and expansion of tourism services are analyzed, while international practices are compared to highlight effective approaches to tourism infrastructure development.

Kalit so'zlar: Nurota tumani, turizm infratuzilmasi, transport tizimi, mehmonxona, dam olish maskanlari, xizmat ko'rsatish tarmoqlari, raqamli infratuzilma, xalqaro tajriba, iqtisodiy o'sish, istiqbol.

Keywords: Nurota district, tourism infrastructure, transport system, hotels, recreational facilities, service networks, digital infrastructure, international experience, economic growth, prospects.

Nurota tumani O'zbekistonning turizm salohiyatiga ega hududlaridan biri bo'lib, tabiiy landshaftlari, tarixiy yodgorliklari va diniy ziyoratgohlari bilan mashhur. Ayniqsa, Nurota tog'lari va Chashma ziyoratgohi hududning turizm infratuzilmasini rivojlantirishda asosiy resurslar hisoblanadi. Turizm infratuzilmasining rivojlanishi transport tizimi, mehmonxona va dam olish maskanlari, xizmat ko'rsatish tarmoqlari hamda raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali ta'minlanadi. Ushbu maqolada Nurota tumanida turizm infratuzilmasini rivojlantirish strategiyalari keng yoritiladi.

Transport infratuzilmasi. Nurota hududida turizm rivojlanishida transport infratuzilmasi hal qiluvchi omil hisoblanadi. Tog‘li hududlarda maxsus transport vositalarini joriy etish, yo‘llarni modernizatsiya qilish va turistik marshrutlar uchun maxsus avtobus hamda mikroavtobuslar tashkil etish zarur. Shuningdek, ekologik transport vositalarini joriy etish orqali ekoturizmni qo‘llab-quvvatlash mumkin.

Mehmonxona va dam olish maskanlari. Turistlar oqimini ta‘minlash uchun mehmonxona va dam olish maskanlarini modernizatsiya qilish muhimdir. Nurota hududida tog‘ yonbag‘irlarida ekologik dam olish maskanlari va Chashma ziyoratgohi yaqinida mehmonxonalar barpo etish turizmni rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Shuningdek, milliy uslubda qurilgan mehmonxonalar turistlarga mahalliy madaniyatni his qilish imkonini beradi.

Xizmat ko‘rsatish tarmoqlari. Turizm infratuzilmasining muhim qismi sifatida restoranlar, kafelar, savdo markazlari va turistik xizmat ko‘rsatish punktlari rivojlantirilishi lozim. Mahalliy gastronomiya va diniy turizmga oid mahsulotlarni turistlarga taqdim etish orqali turizm mahsulotlari xilma-xilligini oshirish mumkin. Shuningdek, xizmat ko‘rsatish tarmoqlarida xalqaro standartlarni joriy etish turistlar qoniqishini ta‘minlaydi.

Axborot texnologiyalari va raqamli infratuzilma. Nurota hududida turizm infratuzilmasini rivojlantirishda axborot texnologiyalarining joriy etilishi muhim ahamiyatga ega. Onlayn bron qilish tizimlari, mobil ilovalar, virtual gidlar va raqamli reklama vositalari turistlar uchun qulaylik yaratadi. Shuningdek, turistik obyektlar haqida ko‘p tilli axborot platformalarini yaratish xalqaro turistlar oqimini oshiradi.

Statistik ko‘rsatkichlar. 2025-yilda Nurota hududida turizm infratuzilmasiga 70 milliard so‘m investitsiya kiritilgan. Natijada mehmonxonalar soni 15 foizga, transport xizmatlari 20 foizga, restoran va savdo markazlari esa 22 foizga ko‘paygan. Bu ko‘rsatkichlar infratuzilma rivojlanishi turizm oqimini sezilarli darajada oshirganini tasdiqlaydi.

Xalqaro tajriba qiyosi. Xalqaro tajriba shuni ko‘rsatadiki, turizm infratuzilmasini rivojlantirish turizmning barqaror o‘shishini ta‘minlaydi. Masalan, Shveysariyada tog‘ turizmi infratuzilmasi yuqori darajada rivojlangan bo‘lib, ekologik transport va zamonaviy mehmonxonalar turistlar oqimini ta‘minlamoqda. Turkiyada diniy va madaniy turizm infratuzilmasi kengaytirilib, xalqaro turistlar oqimi oshirilgan. Bu tajribalar Nurota hududida turizm infratuzilmasini rivojlantirishda qo‘llanilishi mumkin.

Xulosa va istiqbollar. Nurota tumanida turizm infratuzilmasini rivojlantirish hududiy iqtisodiy o‘shish va ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlashda muhim ahamiyatga ega. Transport tizimini modernizatsiya qilish, mehmonxona va dam olish maskanlarini kengaytirish, xizmat ko‘rsatish tarmoqlarini rivojlantirish va raqamli infratuzilmani joriy etish orqali hududiy turizmning raqobatbardoshligi oshiriladi. Kelajakda xalqaro tajribadan

foydalanish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va mahalliy aholining faol ishtirokini ta'minlash orqali Nurota tumani O'zbekistonning turizm xaritasida alohida o'rin egallashi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. UNESCO – “Cultural Heritage and Tourism Infrastructure” *UNESCO Report*, 2024-yil. Madaniy meros va turizm infratuzilmasini uyg'un rivojlantirish bo'yicha xalqaro tajriba.
2. UNWTO – “Tourism Infrastructure Development in Rural Areas” *BMT Butunjahon Turizm Tashkiloti*, 2023-yil. Qishloq va tog'li hududlarda turizm infratuzilmasini rivojlantirish strategiyalari.
3. Karimov A. – “Nurota tumanida turizm infratuzilmasi” *“Turizm va iqtisodiyot” jurnali*, 2025-yil. Nurota hududida turizm infratuzilmasining rivojlanish imkoniyatlari.
4. Dustova M.K. – “Chashma ziyoratgohi va turizm infratuzilmasi” *SamISI ilmiy maqolasi*, 2024-yil. Diniy ziyoratgohlar infratuzilmasining turizm rivojlanishidagi o'rni.
5. Hayitboyev R. – “Mehmonxona va dam olish maskanlari” *Toshkent: Fan va texnologiya*, 2023-yil. Mehmonxona infratuzilmasining turizmga tutgan o'rni.
6. Gov.uz – “O'zbekistonda turizm infratuzilmasini rivojlantirish strategiyasi” *Rasmiy hujjat*, 2025-yil. Davlat siyosati va strategik yo'nalishlar.
7. Zarnews.uz – “Nurota tumanida turizm loyihalari” *Mahalliy tahliliy maqola*, 2025-yil. Hududda amalga oshirilayotgan turizm loyihalari va natijalari.
8. Muhitdinov X.S. – “Mahalliy aholi ishtiroki va turizm infratuzilmasi” *Ekologiya jurnali*, 2024-yil. Mahalliy aholining turizm infratuzilmasidagi roli.
9. Xs.uz – “Nurota hududida turizm infratuzilmasi” *Mahalliy gazeta maqolasi*, 2024-yil. Hududiy infratuzilmaning rivojlanish holati.
10. Navoiy davlat pedagogika instituti – “Turizm infratuzilmasi istiqbollari” *Ilmiy to'plam*, 2025-yil. Nurota tumanida turizm infratuzilmasining istiqbollari bo'yicha ilmiy tahlil.